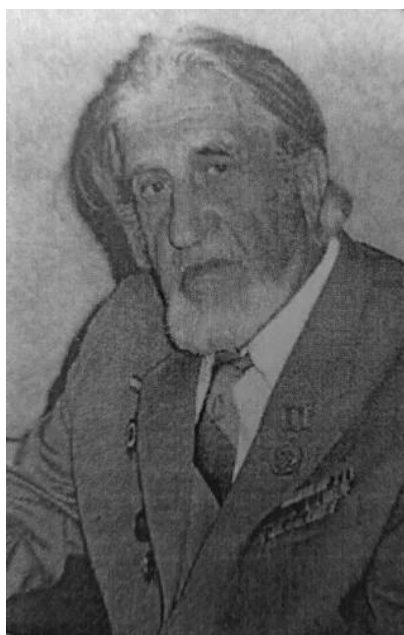

ЧЕРНЯВСЬКИЙ Костянтин Михайлович (30. 05. 1920, м. Алчевськ Донецької губ., нині Луганської обл. — 02. 10. 2008, Донецьк) — графік. Член НСХУ (1961, 22 р. — голова графічної секції Донецької організації). Учасник 2-ї світової війни. Бойові нагороди. Закінчив Харківський художній інститут (1952; викл. [Й. Дайц](#), [В. Мироненко](#), [С. Бесєдін](#), [О. Кокель](#), [А. Страхов](#), [Є. Світличний](#)). Учителював у рідному місті (1939; 1945). Працював художником г. «Комсомолец Донбасса» (1952—56) та в оформлювальному цеху обласного товариства художників (1956); художнім редактором, старшим художнім редактором видавництва «Донбас» (1958—65); художником (1965—66), головним художником (1966—67) художньо-виробничого комбінату Художнього фонду УРСР (усі — Донецьк). Основні галузі — станкова та книжкова графіки (офорт, автолитографія, акватинта, туш, сепія, гуаш). Ілюстрував художню прозу та поетичні збірки, суспільно-політичну літературу та періодичні альманахи Донбасу. Оформив, зокрема, книги «Ребята с “Пролетарки”» О. Чепижного, «Дети шахтеров» П. Байдебури (обидві — 1954), «Горячие дни» А. Костенка (1955), «Донецкие очерки» (1958), «Полюшка» О. Іонова (1959), «Свидетель Иеговы» М. Сланикова (1960), а також 8 чисел журналу «Донбас» (1959). Автор агітаційних плакатів.

Фотоілюстрації

12 р. очолював організований ним цех естампу, у якому тиражували графічні твори, що розповсюджували через книжкові магазини Києва та інших міст. У техніці літографії Ч. створював портрети вищого радянського й партійного керівництва, а також українських письменників. Найчастіше звертався до тем індустріального пейзажу та портретів людей праці (металургів, шахтарів, зварників), майстерно відображав у графіці фронтові будні, трагізм 2-ї світової війни, подвиги радянських солдатів. Художня манера митця сформувалася на засадах реалістичної школи; її визначальними рисами є виразність ліній, штрихування та тонові контрасти. Учасник обласних, всеукраїнських, всесоюзних мистецьких виставок від 1951. Персональні — у Донецьку (1995), м. Лозова (Харківська обл., 1999—2000). Деякі роботи Ч. зберігають у Національному художньому музеї України (Київ), Донецьких художньому та краєзнавчому музеях, Художньому музеї Краматорської міськради (Донецька обл.), Третьяковській галереї (Москва). У загальноосвітній школі № 2 смт Панютине (нині с-ще Лиманівка Харківської обл.) 1997 створено мінімузей графічних і живописних творів художника.

Основні твори

«Ставропольська пристань», «Розвантаження гравію. Куйбишевська ГЕС», «Сталінградський порт» (усі — 1951—52), «Шахтар» (1953), «Молоді будівельники» (1956), «Романтики» (1957), «Сталевари» (1959), «Усе для фронту», «У небі війни», «Дорога життя», «Сталінград у вогні» (усі — 1970—1980-і рр.), «Поєдинок», «Медсестра» (обидві — 1971), «Електрозварник В. Свічка», «Пуск першого листа прокату» (обидва — 1974); серії — «Місцями великих будов комунізму» (1950-і рр.), «Донецькі мотиви» (1960—80-і рр.), «Солдати» (1971—80), «Творці стана-3600» (1970-і рр.).

Рекомендована література

1. Стан 3600. Художники України — творцям стана: Альбом. К., 1974
2. Живагін А. Золоті автографи Чернявського // Голос Лозівщини. 1999, 13 листоп.

[Т. А. Галькевич](#)

Бібліографічний опис:

Чернявський Костянтин Михайлович / Т. А. Галькевич // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2026. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-894409>

2001-2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).